

Kajúcna bohoslužba 6. apríla 2023

„Ani ty sa nebojíš Boha...?“

Piesne: 187 409 390

Modlime sa.:

Nebeský Otče náš! Tieto dni sú plné smútku, však nám pripomínajú utrpenie a smrť Tvojho Syna, Pána Ježiša Krista. Utrpenie a smrť, ktorou platil za naše viny, aby nás vykúpil z moci diabla a učinil nás svojim vlastníctvom. Dobré to vieme, naučili sme sa to, ale prosíme, daj aby sme to aj v srdci vedeli prežívať a prijať osobne, že sa to stalo pre mňa a za mňa. Hľadáme Tvoju tvár, Pane, aby sme vo svetle tej obetavej lásky uzreli svoju odkázanosť, stratenosť a biedu, z ktorej nebolo iného východiska.

Utiakame sa k Tebe, Pane Ježišu, veď ku komu inému by sme šli. Dôkaz Tvojej lásky nás povzbudzuje, aby sme tak robili. Jedine Ty máš moc v nás konať a naše tvrdé, odmietavé srdce, rozbiť a stvoriť v nás nové srdce, ktoré Ti verne slúži. Prosíme, stvor čisté srdce aj v nás, obnov nášho ducha. K tomu pomôž, aby sme v úprimnom pokání pred Tebou vedeli sa odovzdať do Tvojich rúk so všetkým, čo nás trápi, pokúša a oberá o silu a vnútorný pokoj.

Požehnaj teda naše stíšenie sa pred Tebou. Nech nás sprevádza Duch svätý, aby sme Tvojmu slovu dobre rozumeli, aby sme ho srdcom pochopili a pre svoju spásu prijali.
Amen

Ani ty sa nebojíš Boha...?

Text: Lk 23,26-43

²⁶ Keď ho odvádzali, chytili istého Šimona z Cyrény, ktorý sa vracal z poľa, a položili naňho kríž, aby ho niesol za Ježišom. ²⁷ Nasledoval ho veľký zástup ľudu i žien, ktoré nad ním kvílili a oplakávali ho. ²⁸ Ježiš sa obrátil k ženám a povedal: „Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale radšej plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi, ²⁹ lebo hľa, prichádzajú dni, v ktorých sa bude vraviť: ‚Blahoslavené neplodné, loná, čo nerodili, a prsia, čo nedojčili.‘ ³⁰ Vtedy začnú hovoriť vrchom: ‚Padnite na nás,‘ a kopcom: ‚Prikrýte nás!‘ ³¹ Veď ak toto robia so zeleným stromom, čo sa bude diať so suchým?“ ³² Spolu s ním viedli na popravu aj iných dvoch zločincov. ³³ Keď prišli na miesto, ktoré sa volá Lebka, tam ho ukrižovali, a s ním aj zločincov: jedného sprava, druhého zľava³⁴ Ježiš povedal: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Potom si rozdelili jeho šaty a losovali o ne. ³⁵ Ľud tam stál a díval sa. Poprední muži sa mu vysmievali a hovorili: „Iných zachraňoval, nech zachráni aj seba, ak je Mesiáš, Boží Vyvolený.“ ³⁶ Posmievali sa mu aj vojaci, ktorí prišli a podávali mu ocot. ³⁷ Hovorili: „Zachráň sa, ak si kráľ Židov!“ ³⁸ Nad ním bol nápis: „Toto je kráľ Židov.“ ³⁹ Jeden z tých zločincov, ktorí viseli na kríži, sa mu rúhal a hovoril: „Nie si ty Mesiáš? Zachráň seba i nás!“ ⁴⁰ No druhý ho zahriakol: „Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si takisto odsúdený?“ ⁴¹ Lenže

my spravodlivo dostávame zaslúžený trest, ale on neurobil nič zlé.“⁴² Potom povedal: „Ježiš, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“⁴³ Ježiš mu odpovedal: „Amen, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“

Milí Bratia a milé Sestry!

V predvečer dňa ukrižovania nášho Pána Ježiša Krista sme počuli slová o Jeho ceste na Golgotu. Zároveň nám tu evanjelista predstaví či spomenie niekoľko ľudí resp. skupín, ktorí sa dostali do priameho kontaktu s trpiacim Mesiášom, Ježišom Kristom. (Mimochodom treba si pripomenúť, že *Kristus* nie je priezvisko pri mene *Ježiš* ako sa nám to núka do mysle. Je to Jeho titul: On je ten *Pomazaný*, čiže *Mesiáš*, koho Boh zaslúbil a v pravý čas poslal.) Dnes sa pozrime bližšie na dvoch z týchto spomínaných ľudí. Konkrétne je to Šimon z Cyrény a jeden zo zločincov, ktorých ukrižovali spolu s Ježišom. Týchto dvoch ľudí spája jednak to, že sa dostali akoby náhodne, teda nie z vlastnej iniciatívy do kontaktu s Ježišom, a jednak že mali určitú spoluúčasť na Jeho utrpení.

Ako nám to opisuje evanjelista Lukáš, udalosti nabrali na rýchllosti po tom, čo Pilát vydal Ježiša zvoli jeho nepriateľom. Hneď na to Ho aj odvedli na miesto popravy. Popisu ďalších podrobností sa tu evanjelista vôbec nevenuje. Avšak zo svedectiev aj ďalších evanjelistov môžeme vydedukovať, že Pán Ježiš nevládal niesť to drevo kríža, ktoré si odsúdení sami museli niesť. Ale kto by chcel mať účasť na osude odsúdeného na smrť tým, že by to drevo od Neho prevzal?

Avšak rímski vojaci, reprezentanti moci to vyriešili veľmi jednoducho: zastavili jedného náhodne – ale nie náhodou, pretože náhody nie sú – teda náhodne tam sa vyskytujúceho človeka. Bol to **Šimon z Cyrény**. Nemal on nič spoločné s touto celou kauzou. Skoro ráno vstal, vykonal si svoju prácu na poli a teraz sa snažil ísť domov. Jeho cesta však viedla práve tadiaľ, kde Ježiš v tom zmiešanom sprievode svojich nepriateľov a blízkych padal pod ťarchou dreva kríža.

Rímski vojaci jednoducho chytili Šimona a prinútili, aby niesol ten kríž za Ježišom. Nevieme, čo vedel Šimon o Ježišovi, aký mal názor na celú situáciu. Avšak nebol v stave, aby mohol odmietnuť a odísť. Rimania mali právo a moc k tomu, aby ho prinútili. A tak Šimon kráčal za Ježišom pod ťarchou kríža na Golgotu.

Znie to snád' divne, ale v skutočnosti nastalo tu akési tajuplné obecenstvo medzi Ježišom a Šimonom. Tento muž bol jediný človek, ktorý mal možnosť spoznať **niečo** z toho, aké bolo niesť drevo kríža. **Niečo málo** okúsil z toho utrpenia, ktoré vzal na seba Pán. Chcem však zdôrazniť to slovo **niečo**. **Nie všetko**. Iba časť telesného a len telesného, teda fyzického utrpenia.

Zamyslime sa nad tým, pretože často zmýšľame inakšie. Svoj kríž, ako taký všeobecný symbol utrpenia často prirovnávame a možno aj zamieňame s krížom Ježiša Krista. Je to chyba, nepochopenie toho, čo On prijal pre nás a kvôli nám. Však naše utrpenie nikdy nie je spásonosné. Možno nás ním Pán Boh vychováva, skúša, „trénuje“, alebo je to nástroj k tomu, aby nás udržal na správnej ceste. Niekedy je to priamy dôsledok nejakého previnenia alebo neposlušnosti. Ale nikdy neprináša samo o sebe

spásu nikomu, ani nám samým. Jeho kríž však aj so smrťou na ňom bolo utrpenie pre spásu tých, ktorí si to vôbec nezaslúžili.

A tu sa pozrime na nášho **druhého účastníka** tohto procesu. On neniesol Jeho kríž, ale sám bol ukrižovaný. Skutočne, fyzicky prežíval všetky muky tohto zvlášť bolestivého spôsobu popravy. On vedel z vlastnej skúsenosti, čo prežíva ukrižovaný Pán Ježiš. Ale aj tu je to *avšak*. Avšak ani utrpenie tohto zločinca **sa nedá porovnať** s utrpením Ježiša Krista. Prečo?

Pretože duchovnú časť Ježišovho utrpenia nemohol prežívať žiadny človek. Ježiš totiž to znášal **ako Boh**. Nevinný **Syn Boží**, ktorý opustený, odvrhnutý nesie viny a hriechy celého sveta. Baránok Boží, ktorý trpí za naše hriechy a znáša za ne hnev Boží, namiesto nás. Bol to zápas o naše stratené a zatratené duše, o vykúpenie a vyslobodenie z moci diabla. A tu chcem zdôrazniť, že preto nie je adekvátne Jeho utrpeniu **dať sa ukrižovať** – ako sa s tým v niektorých krajinách stretávame – vraj, aby človek okúsil to, čo Ježiš prežíval. To sú **falzifikáty** Jeho utrpenia, pretože tú duchovnú stránku, v ktorej zvíťazil ako Syn Boží, nikto nemôže prežívať. A preto nemôže ani si **zahrať osobu/úlohu Ježiša** – napr. na javisku alebo na filmovom plátne, dokonca ani na detskej besiedke. **Nie je správne hrať Ježiša/ hrať sa na Ježiša**, on je Boh a my sme len ľudia. Je to zvodné. Jeho utrpenie a smrť bola jedinečná. My môžeme len prijať jej následok/úžitok pre nás.

Zločinec na kríži vedľa Pána to dobre pochopil. Jeho druh, visiaci na druhom boku Ježiša nevidel medzi sebou a medzi Pánom žiadny rozdiel. Vo svojich fyzických mukách sa ešte pridol k popredným mužom a vojakom, ktorý sa Pánovi posmievali. Rúhal sa Mu a hovoril: „*Nie si ty Mesiáš? Zachráň seba i nás!*“ Samozrejme to nebola žiadna prosba z viery, ale tak sa mu vysmieval.

No druhý zločinec sa k nemu nepridal, ale ho zahriakol: „*Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si takisto odsúdený? Lenže my spravodlivo dostávame zaslúžený trest, ale on neurobil nič zlé.*“ Tento zločinec vo svojich mukách tam na kríži vnímal a pochopil rozdiel medzi sebou/nimi a Ježišom. Totiž, že oni si to zaslúžia, ale On je nevinný. Ich trest je spravodlivý, no Ježišova smrť nie je spravodlivým trestom za Jeho hriechy, pretože On je nevinný. Tento človek pochopil niečo nepochopiteľného.

Priznám sa, vždy si to tak predstavujem a vysvetľujem, že práve ten nápis nad Jeho hlavou, že On je kráľ židovský, viedol tohto zločinca k tomu, aby Ho prijal za Kráľa – za toho, kto má moc. Preto sa na Neho obrátil: „*Ježiš, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.*“ Nie je to zvláštne, že s bezmocným trpiacim, ktorý vedľa neho umiera, hovorí o kráľovstve a o Jeho príchode – teda akoby už teraz vyznával, že nad Ním smrť nemá moc?!

Pred niekoľkými dňami, na začiatku týždňa, pri vchádzaní do Jeruzalema ľudia vítali Ježiša výkrikom *Hosana*, takto volali ku kráľom. Toto volanie znamená: vyslobod' nás/mňa. Teda ľudia tým priznali Ježišovi moc, akú má kráľ. Avšak v plnom zmysle to teraz vyznáva tento zločinec – sám, jediný oproti nálade, ktorá tam panuje. Pretože mať účasť na utrpení na kríži mu ukázala bezhraničnosť moci Ježišovho utrpenia. Zrodí sa jeho pokánie a viera. Nie je to o slovách, ale o prístupe k trpiacemu Mesiášovi. Pre neho je Ježiš

skutočne Mesiášom, Pomazaným, Kristom, Spasiteľom. A môže si vypočúť zaslúbenie: „*Amen, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.*“ Pretože „*Kto verí v Syna, má večný život...*“ (Jn 3,36).

Milí Bratia a milé Sestry! Tieto príklady ľudí, ktorí mali nejaké dočinenie s Ježišovým krížom, nech nás vedú k sebakúmaniu a zamysleniu. **Jednak** nad tým, ako pristupujeme k vlastnému krížu – ktorý nám dal Pán, aby nás skúšal. Teda ako berieme tie skúšky. **Alebo** sme si svoj kríž „sami zaobstarali“? Sú to bremená, možno ako následky nejakej neposlušnosti, alebo problémy, ktoré si vláčime a nechceme sa ich vzdať. Ani jedno nemá úlohu kríža ako popravného nástroja. Ježiša však na kríži popravili. Zvažujme, či nemáme občas to pokušenie, prirovnávať svoje utrpenie k Ježišovmu.

A **jednak**, či nemáme to pokušenie, že sa budeme hrať na Ježiša, na Boha – a vlastne tým okrádame Jeho slávu. Veď my svojím utrpením *nemôžeme získať spasenie pre nikoho, ani pre seba si ho nevieme zabezpečiť. Ale Jeho zástupná obeť na kríži bola skutočne spásonosná. Hlavne* sa však zamyslime nad tým ukrižovaný zločincem, ako sa s vierou vysporiadal zo svojich hriechov, svojou hriechnou minulosťou a odovzdal sa aj so svojím krížom Pánovi – ktorý Mu potvrdil spasenie z viery.

Bratia a Sestry! Mnohí sú toho názoru, že človek nemôže si byť istý, že bude spasený. Avšak práve aj tento príbeh nás uistuje o tom, že áno. Je to možné. Pán Ježiš dáva úplne jednoznačné uistenie tomuto zločincovi, ktorý sa na Neho s vierou obrátil. „*Amen, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.*“ Bude u Neho v Jeho kráľovstve – a hneď, bez nejakého medzičasu. Pán Ježiš na Golgote nám skutočne získal spasenie. Evanjelium bez Golgoty a zmŕtvychvstání je nedostatočné, dokonca prázdne. Práve vo svätej Večeri Pánovej môžeme prijať aj viditeľné potvrdenie tohto zaslúbenia. Uistenie o tom, že Pán Ježiš nás prijíma do svojej odpúšťajúcej lásky, ktorá iste zahŕňa aj spasenie, pretože On svojou smrťou odstránil prekážku a otvoril cestu do nebeského kráľovstva. Nech nás vedie On svojím Duchom svätým k tejto viere a tak nech máme takéto stretnutie s Ním vo svätej večeri. Amen.

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, v pokore Ti vyznávame, že si myslíme, že už toho vieme dosť. Avšak veru nemáme ani tušenia o Tvojom utrpení, čo všetko si znášal ako Baránok Boží kvôli našej záchrane. To vzácne, slávne spasenie, ktoré nám ponúkaš, nech nás volá k poznaniu a vyznaniu našich hriechov, nášho zatratenia bez Teba. Daj nám Ducha pokánia, aby sme sa pred Tebou neskrývali ani nevyhovárali, ale pochopili, aká veľká je tá milosť, ktorou nám ponúkaš napriek našej nehodnosti možnosť stať sa a byť Tvojimi.

Ďakujeme, že nás vedieš k tomu, aby nám Tvoj kríž nebol ľahostajný, aby v našom živote nebola zbytočná Tvoja obeť pre nás vykonaná. A ďakujeme, že nás ubezpečuješ o tom, pokiaľ trvá ešte čas, nie je neskoro sa obrátiť k Tebe. Chválim Ťa za vieru ukrižovaného zločince, ako aj za skúsenosť Šimona z Cyrény s Tvojím krížom.

Nech naše stretnutia s Tebou nezostanú bez následkov v našom živote. Nech nás dovedú v duchu ku krížu, vyvedú z duchovnej noci. V našich neistotách, pochybnostiach,

pokušeniach a zápasoch, sa chceme chopiť s vierou Tvojej zásluhy, lebo my žiadnu nemáme. Kiež by sme vedeli vnímať s nekonečným údivom tú milosť, ktorou môžeme byť spasení! Posilni nás v nej aj počas nastávajúcich sviatkov, aj vo svätej večeri. Pripravuj k nej naše srdcia, aby naše obecenstvo s Tebou bolo hlboko úprimné a život obnovujúce.

Amen